

**RECENZJA DOROBKU
DR N. PRAWNYCH ANNY AUGUSTYNOWICZ
W ZWIĄZKU Z WNIOSEM
O PRZEPROWADZENIE POSTĘPOWANIA HABILITACYJNEGO
W DZIEDZINIE NAUK MEDYCZNYCH I NAUK O ZDROWIU
W DYSCYPLINIE NAUKI O ZDROWIU**

Ocenę sporządzono w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego dr n. prawnych Annie Augustynowicz, prowadzonym przez Warszawski Uniwersytet Medyczny. Oceny dokonano w oparciu o przesłane dokumenty, a mianowicie:

- wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu,
- autoreferat,
- wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny,
- analizę bibliometryczną dorobku naukowego sporządzoną przez Bibliotekę Główną Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
- monografię naukową wskazaną jako osiągnięcie naukowe,
- poświadczoną kopię dyplomu uzyskania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

WYKSZTAŁCENIE I PRZEBIEG KARIERY ZAWODOWEJ HABILITANTKI

Dr n. prawnych Anna Augustynowicz, kandydatka do stopnia naukowego doktora habilitowanego, ukończyła w 1999 r. studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Tytuł magistra prawa uzyskała w 1999 r. W 2005 r. uzyskała na tym Wydziale stopień naukowy doktora nauk prawnych na podstawie rozprawy pt. *Tajemnica zawodowa lekarza w polskim procesie karnym*.

Dr n. prawnych Anna Augustynowicz od 2005 r. jest pracownikiem Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM). W latach 2005-2017 pracowała jako adiunkt w Zakładzie

Zdrowia Publicznego, od 2018 do chwili obecnej jest adiunktem badawczo-dydaktycznym w Zakładzie Ekonomiki Zdrowia i Prawa Medycznego. W WUM Kandydatka pełni szereg funkcji dodatkowych. Jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Wyboru Przedstawicieli Nauczycieli Akademickich do Rady Wydziału; członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2020-2024; koordynatorem przedmiotów z zakresu Prawa na kierunku Położnictwo i na kierunku Pielęgniarstwo. Pełni również funkcję opiekuna naukowego Studenckiego Koła Naukowego Prawa Medycznego działającego od 2018 r. przy Zakładzie Ekonomiki Zdrowia i Prawa Medycznego.

Od 2007 r. do chwili obecnej Habilitantka jest także pracownikiem Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP. Oprócz prowadzenia zajęć dydaktycznych na kursach specjalizacyjnych i doskonalących dla lekarzy i lekarzy dentystów, pełni funkcję opiekuna dydaktycznego kursów specjalizacyjnych; członka Komisji Antymobbingowej powołanej przez Dyrektora CMKP; jest także ekspertem Komisji Statutowej Rady Naukowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

Należy podkreślić również znaczący udział Habilitantki jako członka Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego; Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego; Polskiego Towarzystwa Higienicznego.

Należy podkreślić, że od początku aktywności zawodowej aż do chwili obecnej, Kandydatka podnosiła swoje kompetencje zawodowe. Ukończyła studia podyplomowe w Wyższej Szkole Bankowości i Zarządzania dotyczące kontroli wewnętrznej w sytuacji zmian organizacyjnych; studia podyplomowe organizowane przez Uniwersytet Medyczny w Warszawie dotyczące organizacji i zarządzania w zdrowiu publicznym. Na szczególne uznanie zasługuje uzyskanie w 2020 r. tytułu specjalisty w zakresie zdrowia publicznego. Rozwój wiedzy i umiejętności był efektem także uczestnictwa w licznych konferencjach naukowych, szkoleniach i kursach.

Dr n. prawnych Anna Augustynowicz dysponuje rzetelnym przygotowaniem zawodowym, pozwalającym na wykorzystanie wiedzy prawniczej w naukach o zdrowiu i umożliwiającym twórcze podejmowanie zagadnień badawczych w tym obszarze.

OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO STANOWIĄCEGO PODSTAWĘ UBIEGANIA SIĘ O STOPIEŃ NAUKOWY DOKTORA HABILITOWANEGO

Jako główne osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego Kandydatka wskazała monografię naukową pt. *Czynniki determinujące*

prowadzenie programów polityki zdrowotnej przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie wydana w 2019 r. przez Oficynę Wydawniczą Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Habilitantka jest jedynym autorem tej monografii. Recenzentami monografii były: Prof. dr hab. n. med. Iwona Bojar z Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie oraz dr hab. Aneta Nitsch-Osuch z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Tematyka podjęta w monografii dotyczy programów polityki zdrowotnej, które są opracowane, realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego. W opinii Habilitantki programy te powinny być podstawowym narzędziem rozwiązywania najistotniejszych problemów zdrowia publicznego. Do takich prawidłowo Kandydatka zalicza zróżnicowanie stanu zdrowia członków społeczeństwa, w tym także różnice stanu zdrowia pomiędzy mieszkańcami miast i wsi. Jednocześnie przedstawione dane epidemiologiczne potwierdzają te różnice. W dalszej części wskazuje, że szczególna rola w poprawie zdrowia publicznego, także w kontekście eliminowania niekorzystnych zjawisk związanych z określonym stanem zdrowia mieszkańców wsi, przypadać powinna lokalnym wspólnotom samorządowym, czyli gminom. Zwłaszcza tym, na terytorium których położone są wsie, czyli gminom wiejskim i miejsko-wiejskim. Ocenia, że lokalne wspólnoty samorządowe są w stanie najlepiej rozpoznać potrzeby zdrowotne mieszkańców. Posiadają wiedzę o specyficznych, miejscowych uwarunkowaniach, co może mieć bardzo duże znaczenie przy doborze najskuteczniejszych sposobów działania, w tym także motywowania członków społeczności do uczestnictwa w inicjatywach podejmowanych na rzecz zdrowia. Założenia, jak najbardziej słuszne, zwłaszcza w zakresie doboru sposobów działania z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych. Wątpliwości budzi natomiast to, czy gminy posiadają zasoby kadrowe niezbędne do rozpoznania potrzeb zdrowotnych mieszkańców.

Recenzowana monografia składa się z wprowadzenia, celu pracy, charakterystyki materiału wykorzystanego w pracy i stosowanych metod oraz czterech głównych rozdziałów. Na końcu monografii znajduje się podsumowanie oraz streszczenie w języku polskim i angielskim, spis tabel i rycin, bibliografia oraz dołączony kwestionariusz ankiety.

W pierwszym rozdziale omawianej książki Kandydatka w pierwszej kolejności podejmuje problem rozumienia zdrowia i zdrowia publicznego jako oczywisty wstęp do badanego zagadnienia. Dokonuje przeglądu różnorodnych podejść do tego czym jest zdrowie podkreślając, że mimo ogromnego postępu nauk o zdrowiu nadal istnieje wiele płaszczyzn i zagadnień wymagających odkrycia i badań naukowych. Jasność przekazu zyskała by jednak wiele gdyby na wstępie przedstawiono – spotykane przecież w literaturze naukowej – typologie. Co prawda Habilitantka przytacza jeden z podziałów, który definicje zdrowia dzieli

na obiektywne i subiektywne, ale pozostaje jednak poczucie pewnego niedosytu. Mimo tej uwagi muszę przyznać, że Kandydatka wykazuje pełne rozeznanie w tej skomplikowanej materii.

W dalszej części pierwszego rozdziału prowadzone są rozważania dotyczące teorii zdrowia publicznego, definicji, zakresu jego działania, funkcji i narzędzi stosowanych przy realizacji zadań z tego obszaru. Ta część rozdziału jest czytelna i nie budzi żadnych zastrzeżeń. W dalszym ciągu Habilitantka przechodzi do problematyki programów zdrowotnych. Szeroki zakres przedstawianych zagadnień, bogata – także obcojęzyczna literatura – pozwala określić tę część pracy jako pokazanie teoretycznych założeń programów zdrowotnych. Stanowi to bardzo dobre wprowadzenie do dalszych rozważań zawartych w monografii, przy czym słusznie na samym wstępie podnosi się problem różnej nomenklatury stosowanej w Polsce w odniesieniu do programów, tj. posługiwanie się pojęciami programy zdrowotne (prowadzone przez NFZ) i programy polityki zdrowotnej (prowadzone przez MZ i jednostki samorządu terytorialnego).

W rozdziale II Habilitantka omawia programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej w polskim systemie prawnym. Tutaj Habilitantka wykazała się bardzo dobrą znajomością polskiego systemu ochrony zdrowia, także w kontekście przepisów prawa i ich interpretacji w zakresie opracowania, realizacji i finansowania programów. W tym rozdziale Habilitantka rozwija i krytycznie analizuje używanie zarówno w literaturze, jak i przepisach ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych terminy istotne z punktu widzenia praktycznej realizacji programów polityki zdrowotnej. Przedstawione propozycje zmian w obowiązujących przepisach prawa, mające na celu stworzenie efektywnego i skutecznego narzędzia prawnego jakim są programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej stanowią wartość pracy o dużym znaczeniu naukowym i praktycznym.

Rozdział III pt. *Programy polityki zdrowotnej realizowane przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie w latach 2012-2015* poświęcony jest charakterystyce programów opracowanych, realizowanych i finansowanych przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie z uwzględnieniem liczby programów, ich zakresu przedmiotowego, liczby osób biorących w nich udział i wysokości środków przeznaczonych na ich realizację w układzie przestrzennym i czasowym. Wykorzystano przekazywane Ministrowi Zdrowia przez wojewodów informacje zbiorcze o zrealizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego programach polityki zdrowotnej. Z tych informacji wyodrębnione zostały dane o programach polityki zdrowotnej prowadzonych przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Dobór i opracowanie materiału

ocenić pozytywnie. Tym bardziej, że nie było to proste ponieważ wymagało specjalnego opracowania pierwotnych informacji, zbieranych rutynowo w innej formie. Także tego rodzaju analizy nie były dotychczas prowadzone.

Habilitantka wyjaśnia zauważalne różnice uzyskanych wyników i proponuje teoretyczne czynniki, które mogą determinować realizację programów. Jeszcze raz należy podkreślić zarówno znajomość kluczowych dokumentów związanych z działalnością na rzecz zdrowia, jak i umiejętność krytycznej analizy, zastosowanie warsztatu nauk prawnych mających znaczenie dla poprawy zdrowia publicznego.

W kolejnym, IV rozdziale - który stanowi jeden z zasadniczych części pracy – Habilitantka identyfikuje czynniki, które determinują realizację programów polityki zdrowotnej przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. W tym celu wykorzystuje dwa różne źródła informacji i dwa narzędzia. Po pierwsze – przekazywane Ministrowi Zdrowia przez wojewodów wspomniane wyżej informacje zbiorcze o zrealizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego programach polityki zdrowotnej. Na potrzeby analizy wzięto pod uwagę te programy, które były prowadzone przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie w latach 2012–2015. Po drugie – informacje z autorskiego kwestionariusza ankiety dotyczącego prowadzenia programów polityki zdrowotnej przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Na podstawie zidentyfikowanych czynników opracowano model regresji, który pozwolił zidentyfikować te czynniki, które wpływają na podejmowanie i realizację omawianych programów, stanowiąc jednocześnie model prognostyczny. Jest to bardzo ważne w kontekście polityki zdrowotnej, aby bowiem uzyskać w praktyce pożądaný rezultat decydenci winni mieć do dyspozycji obiektywne dane naukowe a planowanie, wdrażanie i ewaluacja programów winna się opierać na wiarygodnych i rzetelnych informacjach.

Reasumując, zawartość merytoryczną monografii, wskazanej jako osiągnięcie naukowe, pomimo kilku uwag krytycznych, oceniam wysoko. W mojej ocenie przedstawione wyniki są istotne z punktu widzenia wkładu w rozwój dyscypliny, jaką są nauki o zdrowiu. Za szczególnie istotne uznaję praktyczne implikacje przeprowadzonych badań, które Habilitantka prawidłowo wskazuje w monografii i autoreferacie. Przedstawione wnioski, dyskusja nad zastosowaniami praktycznymi oraz uwagi odnoszące się do całej rozprawy stanowią podstawę do wysoce pozytywnej oceny recenzowanej rozprawy. Prowadzone przez Habilitantkę rozważania dowartościowują wykorzystanie Evidence Based Public Health jako ważnego elementu efektywnej polityki zdrowotnej samorządu terytorialnego.

CHARAKTERYSTYKA I OCENA AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ, A TAKŻE POZABADAWCZE OBSZARY AKTYWNOŚCI, Z UWZGLĘDNIENIEM DYDAKTYKI

Działalność naukową Kandydatki można tematycznie umieścić w obszarze nauk o zdrowiu, i szeroko rozumianych problemach zdrowia publicznego, a grupując - w sześciu nurtach naukowych, a mianowicie: polityce zdrowotnej, głównie regionalnej i lokalnej; organizacji i funkcjonowaniu systemu ochrony zdrowia i opieki zdrowotnej w Polsce; istocie i zakresie zdrowia publicznego; funkcjonowaniu wybranych zawodów medycznych; wybranych zagadnieniach prawa medycznego; prawnych aspektach bezpieczeństwa pacjenta.

W ramach działalności naukowej Habilitantka opublikowała 78 naukowych publikacji pełnotekstowych, w czasopiśmie posiadających punkty IF oraz MNiSW. W 48 pracach jest pierwszym lub jedynym autorem. W sumie za te publikacje uzyskała 16,381 punktów IF oraz 956 punktów MNiSW. Jest autorem lub współautorem 6 monografii naukowych, oraz 23 rozdziałów w monografiach naukowych. Jest również współredaktorem naukowym 4 wieloautorskich monografii naukowych. Indeks Hirscha według Web of Science wynosi 2, według Scopus 3. Ocenę wartości naukowej prac wchodzących w zakres działalności naukowej Habilitantki przedstawiam poniżej.

W ostatnich latach główny nurt zainteresowań naukowych Kandydatki stanowią badania nad prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego programów polityki zdrowotnej. W nurcie tych naukowych zainteresowań mieści się oczywiście monografia, która jest podstawą ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Efektem badań prowadzonych przez Kandydatkę w tym obszarze są artykuły naukowe opublikowane w następujących czasopiśmie posiadających punkty IF: *Archives of Medical Science, Advances In Clinical and Experimental Medicine, Kardiologia Polska, Health Policy, Agricultural and Environmental Medicine, European Journal of Public Health*. Habilitantka jest pierwszym autorem w tych publikacjach, a swój udział procentowy szacuje w zależności od pracy w granicach 50%-80%. Ten aspekt działalności naukowej Habilitantki uznaję za szczególnie ważny i wartościowy, ze względu na rosnącą rolę samorządów terytorialnych w zakresie poprawy stanu zdrowia społeczności regionalnych i lokalnych. Zatem informacja o podstawach i uwarunkowaniach prowadzenia tej działalności ma istotne znaczenie nie tylko z naukowego, ale również praktycznego punktu widzenia.

Zgodnie z przygotowaniem zawodowym Habilitantka podjęła działalność naukową związaną z problematyką prawa medycznego. W tym zakresie Kandydatka jest autorem lub

współautorem monografii naukowych, rozdziałów w monografiach, jak również szeregu wartościowych artykułów przeglądowych. W tym miejscu warto wskazać na współautorstwo, pierwszej w Polsce monografii naukowej pt. *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz*. Także ten aspekt aktywności publikacyjnej postrzegam jako istotny, zwłaszcza ze względu na wciąż aktualny problem odpowiedzialności prawnej personelu medycznego i podmiotów leczniczych, co potwierdza znacząca liczba postępowań prawnych prowadzonych przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Wyrażam przekonanie, że publikowanie wartościowych prac przeglądowych, monografii naukowych, rozdziałów w monografiach służy skutecznej działalności naukowej. W tym zakresie należy podkreślić także aspekt związany z szeroko zakrojoną popularyzacją zagadnień dotyczących prawidłowej realizacji praw pacjenta, praw i obowiązków personelu medycznego, czy odpowiedzialności prawnej osób wykonujących zawody medyczne, których świadomość nie zawsze jest satysfakcjonująca wśród profesjonalistów medycznych i pacjentów.

Istotny nurt publikacyjny stanowią prace naukowe dotyczące wykonywania wybranych zawodów medycznych, zwłaszcza prawnych aspektów diagnostyki laboratoryjnej. W tym obszarze szczególnie doceniam współautorstwo monografii naukowej pt. *Ustawa o diagnostyce laboratoryjnej. Komentarz* oraz inne publikacje dotyczące wykonywania zawodu diagnostyki laboratoryjnej i funkcjonowania samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych. W tym obszarze Habilitantka uczestniczyła w badaniu dotyczącym migracji zarobkowej pielęgniarek. Efektem tego badania jest publikacja, za którą Habilitantka otrzymała nagrodę naukową Rektora WUM. W ostatnim czasie Kandydatka zajmowała się również autonomią zawodową pielęgniarek i położnych, co jest zapewne konsekwencją dokonanego przez ustawodawcę rozszerzenia kompetencji zawodowych osób wykonujących te zawody.

W swojej działalności naukowej Kandydatka zajmowała się również problematyką bezpieczeństwa pacjenta. Jest współredaktorem trzech monografii naukowych dotyczących tej problematyki, a także współautorem artykułów naukowych z tego obszaru. Za współredakcję dwóch monografii otrzymała w 2020 r. nagrodę Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Dodatkowo jest członkiem Komitetu Naukowego organizowanych corocznie, począwszy od 2016 r. przez Warszawski Uniwersytet Medyczny, Konferencji Naukowych poświęconych bezpieczeństwu pacjenta.

Prowadząc działalność naukową Kandydatka współpracowała m.in. z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu, Instytutem Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie, Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny oraz Katedrą

Medycyny i Nauk o Zdrowiu Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego. Efektem tej współpracy są liczne publikacje naukowe. W pierwszym przypadku dotyczące prawnych i społecznych aspektów wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, w drugim finansowania szczepień przeciwko HPV przez jednostki samorządu terytorialnego, w trzecim rozpowszechnienia prezenteizmu w Polsce.

Habilitantka aktywnie uczestniczyła w wielu konferencjach naukowych, międzynarodowych i krajowych. Wygłosiła 14 wykładów na zaproszenie i 26 wykładów plenarnych. Nadto udzielała się aktywnie w komitetach naukowych 10-ciu konferencji oraz komitetach organizacyjnych 3 konferencji. Poza tym Habilitantka brała aktywny udział w konferencjach jako przewodnicząca sesji naukowych, przewodnicząca sesji plakatowych oraz prowadząca warsztaty.

Dr n. prawnych Anna Augustynowicz odbyła dwa staże naukowe, tj. staż naukowy w Zakładzie Analiz Ekonomicznych i Systemowych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego (od 4 listopad 2019 r. do 7 listopad 2020 r.) oraz staż naukowy w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie w Dziale Organizacji i Zarządzania Jakością (od 15 maja do 15 czerwca 2018 r.).

Habilitantka jest koordynatorem projektu finansowanego w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020”-„Dorosłość bez próchnicy”, realizowanego w latach 2020-2023. Jest również autorką trzech projektów naukowych, a mianowicie: *Czynniki determinujące prowadzenie programów polityki zdrowotnej przez gminy wiejskie i miejsko-wiejskie*, *Autonomia zawodu pielęgniarki i położnej*, *Uwarunkowania realizacji programów polityki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego* i współautorką projektu naukowego *Outsourcing w podmiotach leczniczych w 2012 r., w 2014 r. oraz w 2018 r.*

Kandydatka pełniła funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim dr n. zdr. Marioli Borowskiej. Temat rozprawy: *Czynniki determinujące efektywność finansową outsourcingu w podmiotach leczniczych*. Obecnie pełni funkcję promotora pomocniczego w dwóch przewodach doktorskich. Jeden z realizowanych przewodów dotyczy oceny realizacji celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia w programach polityki zdrowotnej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, kolejny kreowania aktywności fizycznej przez jednostki samorządu terytorialnego

Habilitantka recenzowała artykuły naukowe czasopismach naukowych, również w tych czasopismach, które posiadają punkty IF. W sumie zrecenzowała 21 artykułów naukowych.

W nurcie osiągnięć dydaktycznych Kandydatka raportuje prowadzenie zajęć dydaktycznych w WUM i CMKP.

W WUM Habilitantka prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunkach: Zdrowie Publiczne, Pielęgniarstwo, Położnictwo, Ratownictwo Medyczne z przedmiotów: „*Prawo w ochronie zdrowia*”, „*Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne*”, „*Prawo medyczne*”, „*Podstawy prawne prowadzenia badań klinicznych*”, „*Prawo cywilne*”, „*Podstawy prawa*”, „*Prawa pacjenta*”, „*Prawo w praktyce położnej*”, „*Dostęp do informacji publicznej*”. Opracowała również programy zajęć do prowadzonych przedmiotów oraz autorski cykl multimedialnych kursów e-learningowych dla studentów kierunku zdrowie publiczne z przedmiotów: „*Prawo w ochronie zdrowia*”, „*Prawo cywilne*” oraz „*Podstawy prawa*”. Uczestniczyła w charakterze wykładowcy oraz współtwórcy materiałów dydaktycznych w projekcie współfinansowanym ze środków UE „*Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji pielęgniarek i położnych poprzez kształcenie podyplomowe organizowane przez WUM*”. Szczególną uwagę zwraca zorganizowanie w 2019 r. i 2020 r. cyklu otwartych wykładów i spotkań z praktykami prawa pt. „*Okiem prawnika*” zakończonych opracowaniem materiałów multimedialnych. Sprawuje opiekę naukową nad Studenckim Kołem Naukowym Prawa Medycznego. Była promotorem 38 prac licencjackich i 144 prac magisterskich.

W ramach CMKP Habilitantka współpracowała jako organizator i wykładowca w Letniej Szkole Prawa Medycznego organizowanej corocznie od 2016 r. przez Szkołę Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie oraz Uniwersytet Warszawski. Prowadzi także wykłady na kursach specjalizacyjnych i kursach doskonalących dla lekarzy i lekarzy dentyistów dotyczących. W 2020 r. Habilitantka wzięła udział w nagraniu wideowykładów z cyklu COVID-19. Brała aktywny udział w charakterze wykładowcy i współtwórcy materiałów dydaktycznych w projekcie unijnym realizowanym przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego „*Kształcenie w ramach procesu specjalizacji lekarzy deficytowych specjalności tj. onkologów, kardiologów i lekarzy medycyny pracy*” oraz w projekcie „*Rozwój kształcenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych kraju*”.

Pozytywna ocena działań podejmowanych na polu dydaktycznym znalazła uznanie władz Uczelni przybierając postać nagród dydaktycznych przyznawanych zarówno przez Rektora WUM, jak również Dyrektora CMKP. Za działalność dydaktyczną Kandydatka otrzymała liczne nagrody.

Zwraca uwagę rozbudowana i wielozakresowa działalność Kandydatki w zakresie popularyzacji nauki, adresowana zarówno do profesjonalistów medycznych, zarządzających

podmiotami leczniczymi, a także pacjentów. Dr n. prawnych Anna Augustynowicz uczestniczyła w charakterze eksperta i wykładowcy w licznych konferencjach szkoleniowych; jest autorką publikacji o charakterze popularno-naukowym; wykonała kilka ekspertyz; współpracowała z fundacjami i stowarzyszeniami; udzielała porad prawnych mieszkańcom Warszawy w ramach pikników naukowych pt. *Warszawski Uniwersytet Medyczny mieszkańcom Warszawy*. W ramach tej działalności podejmowała tematy wpisujące się w aktualne wyzwania i problemy zdrowia publicznego.

Konkludując dorobek publikacyjny wchodzący w skład „istotnej aktywności naukowej” Habilitantki uznać należy za w pełni wystarczający do sformułowania oceny pozytywnej, pozwalający na aprobatę starań o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Choć oczywiście warto także zasygnalizować pewne mankamenty w tym obszarze. Liczba punktów IF oraz liczba cytowań nie jest szczególnie imponująca. Nie mniej jednak nie można oceniać dorobku naukowego Habilitantki jedynie przez pryzmat tych dokonań. Poza tym warto rekomendować Habilitantce rozszerzenie w przyszłości działalności naukowej na forum międzynarodowym.

Przedstawione przez Kandydatkę informacje dotyczące współpracy naukowej z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu, NIZP-PZH w Warszawie, Instytutem Gruźlicy w Warszawie, Akademią im. A.F. Modrzewskiego w Krakowie są, w mojej ocenie, wystarczające, aby uznać za spełniony sformułowany w art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wymóg wykazania się istotną aktywnością naukową „realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej”.

Na zakończenie podkreślam sumaryczną bardzo wysoką ocenę profesjonalnych dokonań Habilitantki w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Zarówno co do badania różnych aspektów działań na rzecz zdrowia, także w kontekście zdolności do uogólniania doświadczeń dla poprawy tych działań; aktywności publikacyjnej, jak i umiejętności przekazywania wiedzy i doświadczenia studentom i pracownikom ochrony zdrowia.

KONKLUZJA

Stwierdzam, że przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe pozwala uznać, że Habilitantka stworzyła wartościowe dzieło, wnoszące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu. Pozostały dorobek Kandydatki także zasługuje na uznanie; jest aktywna publikacyjnie oraz dydaktycznie; uczestniczy w licznych konferencjach i jest zaangażowana w sprawy publiczne ochrony zdrowia, uczestnicząc w debatach o regulacjach w tym obszarze.

Uznaję, że dr n. prawnych Anna Augustynowicz spełnia wymogi ustawowe stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego wskazane w art. 219 ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478 ze zm.) i jednoznacznie wnoszę o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Prorektor ds. Nauki
Akademia Kaliska
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
Katarzyna Sygit
Prof. dr hab. n. med. i n. zdr.
Katarzyna Sygit